

Midtsjiktet best

De fleste dampstrykejern og strykestasjoner klarer å utføre primær oppgaven, nemlig å få tøyet slett. Men prisene bølger, og vår test viser at dyrest og billigst er dårligst - de midt imellom vinner.

tekst KARI LIE foto CONSUMERCONTENT

FORETREKKER DU tradisjonelle dampjern, skal du vite at ingen av de 10 strykejernene vi testet fikk toppkarakterer. Men fire av dem hanket inn en firer, best blant disse var Philips Mistral GC 2025 (GC2005) og Braun Easy Style SI4000. Disse jernene er like gode på strykeegenskaper, like lette å håndtere, like hele etter fall og koster det samme.

Uforståelig prisdobling
 Bosch TDA 8360 SensiXX Comfort og Philips Azur 4000 GC 4043 (GC 4033) får også hver sin firer, men de er hakket dårligere og nesten dobbelt så dyre. Dårligst ut i strykejerntesten kom det billigste jernet, Melissa Vapore, med en sammenlagt score på 2 poeng.

Philips Provapor GC6024 til 1699 kroner, den billigste av de tre strykestasjonene topper resultatlista, eneste dårlige score får den på at termostaten er treg i å slå inn. Men strykestasjonen er 1000 kroner billigere enn taperen i strykestasjonsklassen, Tefal Express.

Philips Provapor.

Delt kjøreglede

Tre testpersoner har prøvd det viktigste: Hvordan produktene er å bruke. Interessant nok havner flere kostbare jern og den dyreste strykestasjonen i bunnsjiktet i håndterbarhet. En kaldkjøring i butikken kan gi et inntrykk av hvordan det vil være å stryke løpemetere etter løpemetere i årenes løp. Strykejern er ikke noe vi kjøper ofte, og selv om økonomien kanskje tåler et bytte, er det litt ergerlig å kjøpe jern som ifølge testpersonene er: «Tungt, klumpete og tregt» (Rowenta 423 Aquaclip).

Krasjsolide

Et strykebrett befinner seg rundt 90 centimeter over gulvet, så et par fall kan du kanskje regne med i jernets livsløp. Vi har prøvd uheldet for deg ved å droppe strykejernene i gulvet fire ganger. Her klarer Rowenta-jernet seg like bra som Philips' tre testjern og Braun og Bosch. De dyreste strykestasjonene taklet fallene dårlig, mens testvinneren var like hel.

Svidde plagg

Strykestasjonene er tregest å varme opp, du må vente i to til tre minutter. Den raskeste sålen må du holde fingrene unna før 55 sekunder er gått. Flere av jernene, deriblant vinnerstrykejernene, blir så varme at man skulle tro klærne skulle stekes: Flere har en maksimaltemperatur på 260 hete grader på høyeste trinn (3 prikker). Her er Severin-jernet blant de mest skånsomme.

Maksimaltemperaturen skal ligge nær 210 grader, og Melissa-jernet er 20 grader kaldere på høyeste trinn.

Vannluksus

Strykefinessene finner du i dampfunksjonen. Noen gir dampstøt eller sprayer vann på vanskelige områder, andre hindrer vanddråper i å renne ned på tøyet, og flere av jernene gir vertikal damp akkurat som strykestasjonene. Må du konferere med lommeboka, eller er stryking vesentlig en fritidsbeskjeftigelse? Tabellen viser vei i dampen.

Merkemodell	Veilpris kr.	Oppgitt wattstyrke	Dampskudd	Vertikaldamp	Dryppstopp	Avkalkningssystem	Sprayfunksjon	Avruggbar vanntank	Automatisk utkobling	Beskyttelsesdeksel	Oppvarmingstid (sek.)	Maksimaltemperatur, grader C	Oppvarmingstid 10%	Maksimaltemperatur 10%	Strykeegenskaper 30%	Håndterbarhet 20%	Falltest 20%	Termostat 10%	Total karakter 100%		
																					Philips Mistral GC 2025 ²⁾
Philips Mistral GC 2025 ²⁾	399 ²⁾	1750	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei	80	256	3	1	5	4	5	3	4	Bra	!
Braun EasyStyle SI 4000	398	1440	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei	80	260	3	1	5	4	5	3	4	Bra	!
Bosch TDA 8360 SensiXX Comfort	749	2200	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei	55	230	5	4	4	3	5	2	4	Bra	!
Philips Azur 4000 GC4043 ¹⁾	799 ¹⁾	2200	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei	75	250	3	2	5	3	5	2	4	Bra	
Tefal Avantis 80	499	1850	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei	80	250	3	2	5	5	1	2	3	Middels	
Philips Comfort HI 205	319	1200	Ja	Nei	Nei	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei	100	260	1	1	3	5	5	1	3	Middels	
Severin BA3250 ³⁾	329	1400	Ja	Ja	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	Nei	60	215	5	5	2	5	2	2	3	Middels	
Rowenta 423 Aquaclip	549	1700	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	80	263	3	1	4	1	5	1	3	Middels	
Braun ProStyle SI 8580	698	2000	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja	60	240	5	3	4	1	1	3	3	Middels	
Melissa Vapore	249	1400	Nei	Nei	Nei	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei	60	190	5	4	2	3	1	1	2	Under middels	
STRYKESTASJONER:																					
Philips Provapor 6024	1699 ³⁾	2000	i	Ja	i	i	Ja	s	Nei	Nei	120	205	5	5	5	5	5	2	5	Svært bra	!
Bosch TDS 1440	1899*	2250	i	Ja	i	i	Ja	s	Nei	Nei	150	235	3	3	3	5	2	5	3	Middels	
Tefal Express 291017	2599	2200	i	Ja	i	i	Ja	s	Nei	Nei	180	240	1	3	3	1	1	5	2	Under middels	

* Ikke-bekreftede priser

¹⁾Tilsvarende modell i Norge: GC 4033, uten beskyttelsesdeksel eller softgrip ²⁾Kan kjøpes i Sverige. Tilsvarende modell i Norge: GC 2005 uten dampskudd eller dryppstopp. Disse funksjonene er imidlertid ikke vurdert i testen. ³⁾Selges kun på postordre. i = ikke relevant, ikke vann i dampstrykejernet - kun damp. s = separat tank.

© Forbruker-rapporten 5 = svært bra! 4 = bra 3 = middels 2 = under middels 1 = dårlig! ! = best i test + = bra kjøp

Forbruker-rapportens produkttester finner du på www.forbrukerradet.no

Strøkne tips fra ekspertisen

Med tålmodighet og vann går strykingen som en lek, påstår renserrimester Erik Ness.

Philips Mistral.

Barnetoget er i anmarsj og bunadskjorta likner ei fille. Pressen i buksa til poden er forsvunnet og den lange duken du skal ha under festmiddagen, passer bedre på senga. Lyst til å kaste strykejernet ut vinduet? Prøv med litt fuktighet.

tekst KARI LIE foto SCANPIX

test fakta

PRODUKTER

Vi har testet ti strykejern og tre strykestasjoner av ulike merker.

SAMARBEID

Testene er utført av Sveriges provnings og forskningsinstitutt i samarbeid med Consumer Content.

GJENNOMFØRING

Strykejernene er testet i tidsrommet november-desember 2002.

HVA ER TESTET

Strykejernes effekt, temperatur, robusthet og dampfunksjon er undersøkt, og hvert jern og hver strykestasjon er testet av tre ulike personer som har uttalt seg om hvordan innretningene er å håndtere.

KARAKTERGIVNING

Hver egenskap får en karakter fra 1 til 5 (best), og disse vektet slik at produktet får en total karakter.

LEVERANDØRER

PHILIPS: Philips Norge AS, tlf. 22 74 80 00
BOSCH: BSH Husholdningsapparater AS, tlf. 22 66 06 00
BRAUN: Gillette Group Norge AS, tlf. 22 72 88 10
MELISSA: Adexi AB, tlf. 69 28 57 17
ROWENTA, TEFAL: Tefal Norge, tlf. 23 19 69 70
SEVERIN: JATO Agenturer AS, tlf. 67 07 21 69

ERIK NESS ser spørrende ut når han blir forelagt fordommen mot stryking: En kjedelig, vanskelig og utdøende aktivitet. Renserrimesteren har avslørt at han foretrekker stoffene som krøller mest, lin og bomull. Snakk om masochisme!

Sprut i vei

– Strykebord, en spruteflaske med vann og en strykearm, kommer det pedagogisk fra sensoren for rensertilæringerne, mens han frambringer redskaper for en vellykket strykestund. For de andre novisene blant oss: En strykearm er et ministrykebord som settes opp på strykebrettet til de mest intrikate bitene av plagget.

Siden undertegnede av en eller grunn alltid lar bunadskjorta bli hjemme hos mamma halvannen times bilkjøring unna (pressen i ermene er verd hver mil), har Ness tatt med seg linskjorta til en bekjent. Og han har følgende melding til alle som undrer om de er nasjonalistiske nok:

– Bunadskjorta er det vanskeligste plagget å stryke. Det er så mye «fikkelt». Ness' medbrakte jern freser. Damp må til, men strykejerdampen er ikke nok. Ness griper sprayflasken og dusjer den nyvaskede skjorta våt.

– Lin er et naturstoff og trekker til seg fuktighet. For at den skal holde seg slett må den få tørke, så det er fint om du får strøket skjorta én dag før.

Det minste først

Vann gjør også underverker når de irriterende brettene dukker opp. Hvorfor blir skjorta krøllete igjen mens vi stryker den?

– Trolig fordi du begynner med de store delene. Begynn med krøgen, stryk så mansjettene, skulderpartiet og ermene før du stryker løs på frontstolpen og rundt, råder Ness, mens han ubesværet nærmer seg bunadskjortefoldene.

– Løft stoffet og skyv strykejernet helt inntil sømmen, lyder det fra mesteren inni dampen.

Selv om lin tåler mye, kan du brenne stoffet. Kunstfiber er skjørere.

– Kunststoffer er laget av tynne plasttråder, som er tvunnet for å oppnå elastisitet. Dersom jernet er for varmt, risikerer du å slette ut krøllen i trådene og plagget blir uformelig. Følg anvisningen på merkelappen, poengter Ness.

Press i buksa

Smokingskjorta kan også få ut strykeangsten i folk, mens den er ikke vanskelig, hevder Ness.

– Det er viktig å legge stoffet flatt, og strekke det om nødvendig, sier tekstileksperten, mens han gir det karakteristiske bryststykket skarpere presser. Pressen i bukser har også en tendens til å slettes bort.

– Dersom den gamle pressen ikke synes lenger, så vit at alle bukser er sydd sånn at du får til

ny press om du legger sømmene i benet mot hverandre. Stryk først en gang med damp og så en gang uten. Ikke stryk lenge eller gni, da blir stoffet blankt.

Også innen buksetryking skal du begynne øverst, med linning og lommer.

Sisyfos' duk

Duker har verken ermer eller krøger, men kan likevel få strykere til å føle slektskap med Sisyfos. Følelsen pleier å vokse proporsjonalt med andelen nystrøket tøy-stykke som havner på gulvet og krølles.

– Still opp stoler og bre duken over ryggene på dem, råder Ness, fortsatt tålmodig.

Stryking ser lett ut når han gjør det, akkurat som det ser lett ut når mammaer syr ny glidelås i bukser døtrene har vraket. Så: Er det egentlig noen vits å lære seg dette, i en tid hvor du kan kjøpe deg skjorteabonnement, eller blåse i skjorta og gå i genser – og har vi tid?

– Skal du se et debattprogram på TV, kan du like godt stryke klær og høre på i stedet. Sett på radioen eller noe fin musikk! oppfordrer mester Ness.

Samtidig som vi gjør mageøvelser, strikker rødnisselue eller drikker kaffe, eller ...? Stryking blir kanskje aldri en voldsomt populær hobby. Men skyld ikke på Ness når barnetoget kommer. ♦